

ГОДИШЊИ
П Л А Н И ПРОГРАМ
СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА
ЗАПОСЛЕНИХ

СЕПТЕМБАР 2023. ГОДИНЕ

1. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

1.1. Увод

Професионални развој је сложен процес који подразумева стално развијање компетенција наставника, стручног сарадника ради квалитетнијег обављања посла и унапређивања развоја деце, ученика, односно нивоа њихових постигнућа.

Саставни и обавезни део професионалног развоја је стручно усавршавање које подразумева стицање нових и усавршавање постојећих компетенција важних за унапређивање образовно-васпитног и стручног рада са ученицима (у даљем тексту: образовно-васпитни рад).

Стручно усавршавање наставника, васпитача и стручног сарадника установа планира у складу са потребама и приоритетима образовања и васпитања ученика, приоритетним областима које утврђује министар надлежан за послове образовања и на основу сагледавања нивоа развијености свих компетенција за професију наставника и стручног сарадника у установи.

Потребе и приоритете стручног усавршавања установа планира и на основу исказаних личних планова професионалног развоја наставника и стручних сарадника, резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе, извештаја о остварености стандарда постигнућа и других показатеља квалитета образовно-васпитног рада.

Лични план професионалног развоја наставника и стручног сарадника сачињава се на основу самопроцене нивоа развијености свих компетенција за професију (у даљем тексту: компетенције).

Стручно усавршавање јесте обавезна активност наставника и стручног сарадника утврђена педагошком нормом, у оквиру 40-часовне радне недеље.

1.2. Приоритетне области и компетенције

Приликом одабира обука, запослени су узимали у обзир и приоритетне области и компетенције које се односе на запослене у школи :

Приоритетне области (ЗУОВ)

- П1 Примена инклузивног и демократског приступа у васпитању и образовању у циљу обезбеђивања квалитетног образовања за све (индивидуализација и диференцијација, превенција осипања из образовања, пружање додатне образовне подршке ученицима из осетљивих група укључујући и подршку преласку ученика на следећи ниво образовања и васпитања, рад са даровитим ученицима)
- П2 Јачање компетенција за процењивање остварености образовног-васпитног рада и постигнућа ученика (праћење напредовања ученика, самовредновање, формативно оцењивање, вршњачко оцењивање)
- П3 Методика рада са ученицима којом се подстиче развој функционалних знања, вештина и ставова (учење и настава оријентисани на компетенције и исходе, активно учење, истраживачке методе, тематска настава, пројектно учење)
- П4 Унапређивање стручних - предметно методичких, педагошких и психолошких знања запослених у образовању
- П5 Јачање васпитне улоге установе/школе у правцу развоја интеркултуралног образовања, формирања вредносних ставова неопходних за живот и рад у савременом друштву
- П6 Унапређивање дигиталних компетенција и употреба информационо-комуникационих технологија у реализацији образовно-васпитног процеса
- П7 Јачање компетенција за организацију и управљање радом установе
- П8 Јачање компетенција запослених у предшколској установи за примену програмске концепције „Године узлета”

- П9Развијање културе заједнице учења у предшколској установи (структура и култура установе, рефлексија, хоризонтална размена, самовредновање, дељено лидерство, сарадња са породицом и локалном средином у ширем смислу)

Компетенције (ЗУОВ):

- К1 компетенције наставника за уже стручну област
- К2 компетенције наставника за поучавање и учење
- К3 компетенције наставника за подршку развоју личности детета и ученика
- К4 компетенције наставника за комуникацију и сарадњу
- К5 компетенције васпитача у непосредном раду са децом
- К6 компетенције васпитача за развијање сарадње и заједнице учења
- К7 компетенције васпитача за развијање професионалне праксе
- К17 компетенције директора за руковођење образовно- васпитним процесом у школи
- К18 компетенције директора за планирање, организовање и контрола рада установе
- К19 компетенције директора за праћење и унапређивање рада запослених
- К20 компетенције директора за развој сарадње са родитељима/старатељима, органом управљања, репрезентативним синдикатом и широм заједницом
- К21 компетенције директора за финансијско и административно управљање радом установ
- К22 компетенције директора за обезбеђивање законитости рада установе
- К23 нису објављени стандарди компетенција

2. ПЛАНИРАНИ САДРЖАЈИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

Стручно усавршавање ће се реализовати на два начина:

А) Екстерно усавршавање наставника (кроз одобрене програме обука, стручне скупове, на семинарима, трибинама, учешћем у раду других институција, на међународном нивоу...).

Б) Интерно усавршавање (на нивоу школе)

2.1. Екстерно стручно усавршавање и предложени семинари/обуке

Екстерно усавршавање наставника је тешко конкретно испланирати, али ћемо имати у виду области у оквиру којих би нам била потребна подршка и значајна нова сазнања. Приоритетне области у стручном усавршавању у школи ће бити условљене потребама ученика у школи, потребама наставника, сручног сарадника, наставног рада и финансијским могућностима Школе, а у складу са приоритетним областима прописаним од стране Министарства.

Према постојећој пракси школа ће покушати и ове школске године да организује семинар за све (или велику већину) запослених, према заједничкој теми, а на основу предлога или договора на седницама Педагошког колегијума, при чему ће се узети у обзир ставови стручних већа и процењене потребе већа и тимова/актива.

Предлог за екстерно усавршавање, на основу предлога стручних већа за област предмета:

Стручно веће	Назив семинара	Каталожки број	Област	Компетенција, приоритетна област	
Стручно веће разредне наставе	Добра сарадња са родитељима= добро деца+добро нама+добро њима-2 дана 16 бодова	Каталожки број 48	Васпитни рад	K4,K6,K9,K20,K23	П5
	Дигитални свет(1,,2.,3.и 4.разред)		Уже стручна област	K1	
	Одељенски старешина- кључни фактор у образовном систему	6	Васпитни рад	K4	П5
Стручно веће друштвених наука	Тематски приступ у настави историје	906	Друштвене науке	K1	П3
	Аутономност и интеркултуралност као вредности супростављене предрасудама и дискриминацији	16	Интеркултуралност	K3, K5, K12, K14, K16, K23	П5
	Разноврсна настава – бољи резултати	443	Општа питања наставе	K2, K23	П3
	Дигитална наставна средства – корак ка савременој активној настави	445	Општа питања наставе	K2, K23	П6
Стручно веће природних наука	Интердисциплинарни приступ настави хемије, биологије и физике	898	Природне науке	K2	П2
	Настава усмерена на ученика постмиленијумске генерације	624	Општа питања наставе	K2	П4
	Учење учења	769	Општа питања наставе	K2	П3
	Дидактичко-методичко моделовање часа	513	Општа питања наставе	K1	П1
	Одељенски старешина- кључни фактор у образовном систему	6	Васпитни рад	K4	П5
	Добра сарадња између родитеља и наставника	8	Васпитни рад	K4	П5
	Нови изазови за наставу математике	400	Математика	K1	П3
	Активно учење у настави математике	403	Уже стручна област	K1	П3
	Унапређивање наставе математике у ОШ	434	Уже стручна област	K1	П3
	Државни семинар о настави математике и информатике ДМС	405	Уже стручна област	K1	П3
	Амбалажа, отпад, рециклажа	890	Уже стручна област	K1	П4
Стручно веће за језике	Одељењски старешина-кључни фактор у образовно-васпитном систему-2 дана, 16 бодова	каталожки број 6	Васпитни рад	K4	П5
	Добра сарадња између родитеља и наставника-1 дан, 8 бодова	каталожки број 8	Васпитни рад	K4	П5
	Вештина владања собом-асертивна комуникација, 2 дана 16 бодова	каталожки број 23	Васпитни рад	K4, K5, K9, K15, K19, K23	П5

	Да ли мој говор тела помаже или одмаже-Невербална комуникација у функцији васпитно-образовног процеса и сарадње-1 дан, 8 бодова	каталoшки број 39	Васпитни рад	К4	П4
	Добра сарадња са родитељима= добро деци+добро нама+добро њима-2 дана 16 бодова	каталoшки број 48	Васпитни рад	К4, К6, К9, К20, К23	П5
Стручно веће вештине и уметности	Уметник на сцени – гест, комуникација, медији	1061	Настава и учење	К1, К2, К3	П4
	Добра сарадња између родитеља и наставника	8	Васпитни рад	К4	П5
	Одељењски старешина-кључни фактор у образовно-васпитном систему			К4	П5
	Васпитни проблеми ученика и како их превазићи	22	Васпитни рад	К2,К4	П6
	Биомеханичка анализа моторичких тестова и водич кроз електронску обраду података	1066	Физичко васпитање	К1	П4
	Корак до здравља-корективна гимнастика	1073	Физичко васпитање	К1, К7	П2
Стручно веће – актив васпитача и педагог	Васпитач и стручни сарадник у реалном програму	каталoшки број 799	Предшколско васп.и образовање	К5 К11	П8
	Васпитачи и дигитални медији	каталoшки број 801	Предшколско васп.и образовање	К5 К10 К19	П8
	Од тачке до линије –интегрисано учење у инспиративним просторним целинама	каталoшки број 23	Предшколско васп.и образовање	К5, К11,	П8
	Од питања до сазнања – пројектно планирање кроз драмско – истраживачко питање	каталoшки број 796	Предшколско васп.и образовање	К5 К11 К19	П8
	Стручни сусрети васпитача				
	Управљање стресом на радном месту	328	Здравствено васпитање	К23,	П4
	Школски ел.часопис у служби креативности ученика	340	Изборни и фак. Предмети	К23	П6

Правник, финансијско-административни радник ће остварити обуке из своје надлежности рада, а спрам актуелних питања, финансијских могућности.

Директорка школе ће такође похађати обуке за све запослене, уколико се буду реализовале, али, по потреби и за послове из области руковођења, организације рада и правно-финансијских послова.

Ученичка задруга

- Развијање предузимљивости и предузетничког духа код ученика у основниј школи, **К2, К18, К23, П3**
- Одељењске старешине ће унапредити своја знања у некој од следећих области: превенција насиља, злостављања и занемаривања, превенција дискриминације, инклузивни рад, комуникацијске вештине,

учење за учење и мотивисање ученика за рад у школи ... (у складу са развојним планом и програмима за превенцију ризичних облика понашања и насиља, злостављања и занемаривања)

- Одређен број чланова наставничког већа ће имати могућност да преиспита начин на који сарађује са родитељима и ученицима,
- Наставници ће унапредити знања на нивоу својих наставних предмета и своје области рада, као и кроз семинаре о иновативним наставним техникама и другим начинима савременијег рада (у складу са Развојним планом и самовредновањем рада школе)
- У складу са тренутном ситуацијом у Републици Србији и начином рада у образовним установама у нашој школи је предвиђено да се користи Гугл учионица, што подразумева усавршавање дигиталних компетенција.

Уколико финансијска средства не буду дозвољавала реализацију већег броја семинара, Школа ће организовати један семинар за све наставнике, у складу са могућностима, али имајући на уму приоритете и општи карактер семинара, као и до сада реализоване семинаре и компетенције које се развијају тим семинарима.

Праћење примене стечених знања са семинара прати сваки наставник кроз свој портфолио и о томе се разматра на стручним већима, односно Педагошком колегијуму, о чему се сачињавају и извештаји.

2.2.Интерно стручно усавршавање

Интерни ниво усавршавања се одвија на различите начине:

- Предавања на седницама наставничког већа, уз дискусију и анализу у складу са потребама, могућностима и жељеним правцима развоја школе (од стране директора, предметног наставника, стручног сарадника...)
- Излагање о савладаном програму или другом облику стручног усавршавања ван установе
- Приказ књиге, приручника, дидактичког материјала, стручног чланка, различите врсте истраживања, студијског путовања, стручне посете и тд. (са дискусијом и анализом)
- Остваривањем рада у оквиру стручних већа и актива у школи (стручна већа ће бити у обавези да прате стручна усавршавања на нивоу стручних већа и да уочавају степен примене стечених знања, да то евидентирају и да излиставају начине за даљу примену и унапређивање рада).
- Реализовањем угледних часова и заједничком дискусијом о алтернативним начинима рада.
- Коришћењем постојеће литературе и набавком нове стручне литературе, али и часописа који се односе на осавремењивање наставне праксе
- У складу са могућностима набављати и нова наставна средства
- Унапређивати самоусавршавање наставника и подизати свест о значају континуираног вредновања личног професионалног рада
- Чешћом употребом компјутеризације и дигиталних медија, проналажењем предлога за реализацију угледних часова на интернет страницама и анализом занимљивих предлога
- Употребом мање коришћених наставних средстава
- Ослушкивањем потреба ученика за увођење других облика наставног рада, употребу савременијих наставних средстава и слично...
- Усавршавање компетенција наставника у складу са Стандардима квалитета рада о-в установа и Стандарди компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја
- У складу са тренутном ситуацијом у Републици Србији и начином рада у образовним установама у нашој школи је предвиђено да се користи Гугл учионица, што подразумева усавршавање дигиталних компетенција.

Стручно усавршавање на интерном нивоу је такође усклађено са Развојним планом, самовредновањем рада школе, као и програмима рада тимова у школи.

Покушај да се у оквиру сваког наставног предмета уведе бар једна иновација у односу на ранији рад

- употреба рачунара у практичне сврхе (писање извештаја, текстова, па чак и израда новина у оквиру наставе српског, енглеског и француског језика), као и одржавања свих видова наставе
- оспособљавање ученика да постану предавачи (тамо где садржај и могућности ученика то дозвољавају), као и новинари, уређивачи, а све у складу са идејом поновног покретања школоког часописа
- инсистирање на развоју способности и вештина и практичној примени стечених теоријских знања
- коришћење стручне литературе и нових приручника за унапређивање наставе
- упућивати ученике на коришћење шире литературе (што подразумева проширивање сазнања наставника за изворима података о одређеном садржају)
- практична активност ученика у извођењу лабораторијских и других вежби (хемија, физика, биологија...) биће подигнута на виши ниво
- реализовање наставе у природи, када постоји могућност да се усагласе садржаји рада, могућности ученика, временске прилике...
- користити живи свет, објекте и појмове уочене на излетима и екскурзијама као очигледна средства за једноставније разумевање градива (географија, биологија, историја, ликовна култура...)
- израда инструмената од стране ученика и рад са њима (музички, мерни..)
- консултовање ученика и разматрање предлога ученика за организацију наставног рада
- корелација и интеграција наставних предмета у одређеним садржајима рада...

Наставник, васпитач и стручни сарадник има право и дужност да сваке школске године учествује у остваривању различитих облика стручног усавршавања у установи у којој ради, и то да:

- 1) одржи угледни час наставе, прикаже активност, тему, резултате праћења развоја детета и ученика, стручну књигу, односно чланак или да води радионицу;
- 2) присуствује угледним часовима, приказима активности, деловима акционог истраживања педагошке праксе, теме, стручне књиге, односно чланка и да учествује у њиховој анализи;
- 3) присуствује стручним састанцима на којима се остварује поједини облик стручног усавршавања, а који су у вези са пословима наставника, васпитача и стручног сарадника;
- 4) учествује у изради развојног плана установе.

3. ЛИЧНИ ПЛАН ПРОФЕСИОНАЛНОГ РАЗВОЈА

Запослени креира лични план професионалног развоја на основу процене нивоа развијености свих компетенција за професију наставника и стручног сарадника, у складу са вредновањем личног рада, као и уочавањем начина за унапређивање истог и проценом приоритетних области у стручном усавршавању. Наставник, васпитач, стручни сарадник и директор су дужни да унапређује своје компетенције у складу прописаним компетенцијама (наведене у првом делу ово документа).

Запослени води лични портфолио стручног усавршавања. На гугл диску су постављени планови (образац за план и његову реализацију) које запослени креира почетком школске године, а континуирано попуњава том године, у складу са оствареним стручним усавршавањем.

4. НАПРЕДОВАЊЕ У ЗВАЊУ

У току стручног усавршавања наставник и стручни сарадник може да стекне звање: педагошки саветник, самостални педагошки саветник, виши педагошки саветник и високи педагошки саветник.

Поступак за стицање одговарајућег звања покреће наставник, стручни сарадник подношењем захтева установи. Наставник, стручни сарадник подноси доказе о испуњености услова за стицање звања

прописаних правилником, са проценом свог степена остварености образовно-васпитних циљева на основу услова за стицање звања утврђених овим правилником.

У поступку одлучивања о захтеву директор установе прибавља мишљење са проценом степена остварености образовно-васпитних циљева у кључним областима и квалитета педагошке праксе за:

- наставника - од стручног већа за област предмета, а потом и од просветног саветника;
- за стручног сарадника у школи - од педагошког колегијума, а потом и од просветног саветника;

Предлог и стицање одговарајућег звања наставника и стручног сарадника директор доставља на мишљење наставничком, васпитно-образовном, односно педагошком већу и савету родитеља, са прибављеним позитивним мишљењима и проценом.

Након прибављених позитивних мишљења наставничког већа и савета родитеља директор доноси решење о стицању одговарајућег звања наставника и стручног сарадника.

Изузетно у поступку доношења решења о стицању звања инструктора и вишег педагошког саветника директор прибавља и мишљење Завода.

По прибављеном позитивном мишљењу Завода директор доноси решење о стицању звања.

5. УНАПРЕЂИВАЊЕ РАДА ПРИПРАВНИКА

У оквиру стручног усавршавања наставника посебна се пажња посвећује унапређивању рада приправника. Ради директног увида у рад приправника, приправнику се одређује ментор (у складу са важећим прописима). Води се рачуна да одабрани ментор буде веома искусан, спреман да помогне и да охрабрује приправника у раду, даје му повратну информацију о раду и начинима унапређивања даљег рада и слично, а све у циљу оспособљавања приправника за квалитетан самостални рад. Ментор и приправник заједно праве план рада. Ментор даје своје мишљење о успешности приправника, након годину дана, колико траје приправнички стаж. Осим тога, ментор има задатак да помогне приправнику приликом припремања полагања за лиценцу (што приправник полаже након успешно одрађеног приправничког стажа и након проверавања нивоа савладаности програма на нивоу установе – Комисија на нивоу Школе процењује спремност приправника за полагање испита за лиценцу).

На основу реченог увиђа се да и приправник има обавезу и то првенствено за самоусавршавањем и оспособљавањем за самосталним извођењем рада, као и оспособљавањем за полагање испита за лиценцу. У Школи, приправник значајну помоћ добија и од педагога која уз ментора унапређује професионалне компетенције приправника које се односе на процес поучавања и учења, унапређивања сарадње и пружању подршке за унапређивање развоја ученика. Секретар школе такође помаже како би се успешније савладали закони и прописи неопходни за полагање испита за лиценцу.

У школској 2023/24. години, у нашој школи, за сада, нема приправника.

Конкретизација и операционализација програма стручног усавршавања реализује се на стручним већима, Педагошком колегијуму, Наставничком већу, у раду ментора и приправника, у плановима и припремама наставника.

6. ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

1. Закон о основама система образовања и васпитања
2. Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника
3. Закон о основном образовању и васпитању
4. Стандарди компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја
5. Правилник о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника
6. Увођење у посао наставника, васпитача и стручног сарадника

7. САДРЖАЈ

Р.бр	ОБЛАСТ	СТР
1.	СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	2.
1.1.	Увод	2.
1.2.	Приоритетне области и компетенције	3.
2.	ПЛАНИРАНИ САДРЖАЈИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	3.
2.1.	Екстерно стручно усавршавање и предложени семинари/обуке	3.
2.2.	Интерно стручно усавршавање	6.
3.	ЛИЧНИ ПЛАН ПРОФЕСИОНАЛНОГ РАЗВОЈА	7.
4.	НАПРЕДОВАЊЕ У ЗВАЊУ	7.
5.	УНАПРЕЂИВАЊЕ РАДА ПРИПРАВНИКА	8.
6.	ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА	9.
7.	САДРЖАЈ	10.

На основу чл.89. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл.гласник РС", бр.129/21) и члана 9. став 4. Статута Основне школе "Надежда Петровић"(бр. 129/21) у Великој Плани, а на предлог Наставничког већа ОШ "Надежда Петровић" и директора Школе, Школски одбор на својој седници од _____ године,

У С В А Ј А

Годишњег плана стручног усавршавања запослених за школску 2023/2024. годину

ДИРЕКТОР ШКОЛЕ

(Влатка Милосављевић)

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

(Јелена Станковић)